

TRAFIKSKADENÄMNDEN
VERKSAMHETEN 2013

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Ordföranden och kanslichefen har ordet	2
Nämndens verksamhet 2013	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden finns till för att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning utifrån gällande lagstiftning och praxis.

Prövning i nämnden

Nämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt domar från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man är missnöjd med bolagets beslut har man alltid rätt att kostnadsfritt få sitt ärende prövat i nämnden.

Det är obligatoriskt för bolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande ärenden:

- om invaliditetsgraden är minst tio procent,
- om inkomstförlusten är minst ett halvt basbelopp per år (skadeårets basbelopp),
- om det är fråga om förlust av underhåll efter en avliden person eller
- om det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När nämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två lekmanrepresentanter som kommer från olika intresseorganisationer samt två bolagsledamöter (som inte får delta när beslut fattas i det egna bolagets ärenden).

Nämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Nämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom personskaderätten.

Nämndens råd

Enligt nämndens reglemente ska ett inom nämnden utsett råd behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Dessa frågor innefattar riktlinjer för behandling av enskilda ärenden samt frågor som rör nämndens verksamhet i övrigt.

Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordföranden samt fem ledamöter från var och en av de båda öv-

riga ledamotsgrupperna. Rådsprotokollen kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Nämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga följder och amputationer. Tabellerna ges ut varje år i form av cirkulär som kan laddas ned från nämndens hemsida.

Cirkulärreferat

Nämndens bedömning i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i cirkulärreferat. Dessa finns att ladda ned från nämndens hemsida.

Ordföranden och kanslichefen har ordet

En beskrivning av det år som gått och året som kommer

Det pågående arbetet med att digitalisera verksamheten var en av utmaningarna under 2013. Framöver kommer det, utöver detta, bland annat att vara fortsatt fokus på en snabb och effektiv ärendehantering.

Ärendebalanser

Under 2013 ökade både ärendebalanserna och hanteringstiderna hos nämnden, vilket framför allt berodde på att antalet prövade ärenden minskade. Anledningen till att de minskade är att färre sammanträden hölls och att det under senare år inte återanställdes föredragande jurister eftersom antalet inkommande ärenden förväntas minska ytterligare.

Prognosen visar att antalet inkommande ärenden för 2014 kommer att ligga på ungefär samma nivå som för 2013, men målet är att minska både ärendebalanser och hanteringstider. För att bibehålla rättssäkerheten i nämndens arbete kommer antalet ärenden per sammanträde inte att öka. Däremot kommer fler sammanträden att sättas ut under 2014.

Digitalisering

Arbetet med att digitalisera nämndens verksamhet pågick under året och fortsätter under 2014. Det hölls ett antal digitala sammanträden där personal från kansliet tog fram digitaliserade nämndpromemorior. Nämndledamöterna använde sig av både läsplattor och bärbara datorer för att ta del av nämndpromemoriorna inför och vid sammanträden.

Utvärderingarna visade att läsplattorna fungerat bäst och de kommer därför att användas fortsättningsvis. Dessutom togs innehållsförteckningar till digitala nämndpromemorior och skadeakter fram, vilket rådet fattade beslut om vid mötet i december.

Under 2014 kommer ett antal digitala sammanträden att hållas där bolagen lämnar in nämndpromemorior och skadeakter i digitaliserad form. Målet är att åtminstone tio procent av sammanträdena runt årsskiftet 2014/2015 ska genomföras digitalt. Vid behov erbjuds möjlighet till utbildning för nämndledamöter i hur de använder läsplattor.

Kansliet fortsatte under året arbetet med att utveckla en

ny hemsida med en struktur, innehåll och språkbruk som är anpassade efter besökarna, deras förkunskaper och behov. Hemsidan lanseras under första halvåret 2014.

Under senare delen av 2014 kommer det att finnas möjlighet för bolagens skadereglerare att logga in och hämta nämndformulär, manualer och annan information från webbplatsen. Likaså kommer nämndledamöterna att kunna ta del av avidentifierade yttranden av samtliga prövade ärenden i nämnden.

Spridning av nämndens praxis

I april arrangerade kansliet ett seminarium där nämndens jurister höll föredrag om nämndens praxis i fråga om jämkning, samband och omprövning. Nämndseminariet fick en mycket stor uppslutning, cirka 150 personer deltog. Deltagarna bestod av representanter från bolag, ombud och andra intressenter. Utvärderingsenkäten visade att deltagarna tyckte att seminariet var givande och innehöll intressanta frågeställningar.

Mot bakgrund av det positiva utfallet kommer kansliet

under hösten 2014 att arrangera ett seminarium för nämndens ledamöter om nämndens praxis i intressanta och aktuella frågor.

Kansliet kommer att skicka ut information om nämndens och kansliets verksamhet till nämndledamöterna ett antal gånger per år. Då får de en bättre bild av vad som händer på nämnden och kansliet samt kan följa utvecklingen av nämndens praxis.

Utvecklingsarbete

Under hösten genomfördes en enkätundersökning där nämndens ledamöter gavs möjlighet att besvara frågor om nämndens och kansliets verksamhet. Responsen var mycket god med en svarsfrekvens på 95 procent.

En slutsats som kan dras av enkätresultatet är att samtliga ledamöter känner att de utvecklas genom sitt arbete i nämnden och att deras insats är viktig för att trafikskadeersättningen ska bli både enhetlig och skälig.

Under våren 2014 kommer en enkätundersökning att genomföras där bolagens skadereglerare ges möjlighet att besvara frågor om nämndens och kansliets verksamhet.

För att höja kvaliteten på nämndpromemoriorna togs ett nytt förenklat cirkulär (Cirkulär 4-2013) och nya nämndformulär fram. Samtliga godtogs av rådet. Dessutom togs det fram manualer för att fylla i nämndformulären. Kansliet erbjöd bolagen genomgång av de nya nämndformulären för sina skadereglerare.

Fortlöpande utbildningar

kommer att hållas under 2014 för nämndens föredragande jurister, exempelvis inom retorik och medicinska frågor.

Cirkulärreferat

Under året lämnade nämnden två cirkulärreferat som behandlade jämningsfrågor. Nämnden fann bland annat att om den skadades handlande vid olyckstillfället innefattat ett medvetet risktagande i förhållande till den egna hälsan har denne genom grov vårdslöshet medverkat till den egna personskadans. Vid en sådan situation ansåg nämnden att trafikskadeersättningen ska jämkas till hälften.

Ett arbete pågår med att förenkla rutinen för upprättande av cirkulärreferat och att öka antalet sådana. Ambitionen är att det under 2014 ska lämnas åtminstone 15 cirkulärreferat.

Rådsmöten och kanslipersonal

Under året hölls tre rådsmöten där det i januari var en fortsättning av decembermötet 2012. Förutom vad som angivits tidigare fattade rådet beslut i bland annat följande frågor:

- Ersättning utöver 99 procent för särskild skadeföljd i form av synförlust
- Anpassning av nämndens hjälptabeller m.m. till förändringar i penningvärdet
- Fråga om ändrade rutiner för tillsättande av arbetsgrupp inom nämnden
- Ersättning för hepatit C
- Ersättning för utseendemässig förändring efter stomioperation

- Schablonuppräknning av inkomstunderlag
- Kapitalförsäkringar i underhållsärenden
- Fråga om tillämpning av mentabellerna vid återgång i arbete
- Merinvaliditet
- Nya kapitaliseringstabeller
- S.k. hjälptabeller för 2014

Två rådsmöten planeras under 2014, ett i juni och ett i december. Nämnden har för närvarande arbetsgrupper inom följande områden:

- Barnskador
- Preliminär invaliditet
- Förlust av allmän pension
- Förlust av tjänstepension

Nämndens kansli bestod under 2013 av 20 personer, varav 16 jurister och fyra administratörer. Personalstyrkan har sedan föregående årsskifte minskat med två medarbetare. Under 2014 kommer åtminstone en jurist att anställas.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Nämndens verksamhet 2013

Nämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 4-10. För att göra det enklare att ta till sig statistiken förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2013 kom det in 3 363 ärenden till nämnden, vilket är en minskning med 13 procent sedan föregående år. Vid 186 sammanträden prövade nämnden 3 439 ärenden, vilket även det är en minskning med 13 procent sedan föregående år.

Cirka 67 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen § 4-ärenden och sambandsärenden uppgick till cirka 26 respektive 21 procent.

Under året fick cirka 3 100 personer sitt ärende prövat i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för ärenden som prövades av nämnden var 3,9 månader under 2013, vilket var en ökning i jämförelse med föregående år. Vidare ökade balansen från 890 till 914 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive så kallade läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med bolagens förslag

I drygt 28 procent av de prövade ärendena avvek nämnden från bolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 22 procent och en sänkning i sex procent av fallen. Överensstämmelsen mellan bolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 71,4 procent.

Läkarärenden

Under året begärde nämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 152 ärenden och läkarna lämnade 167 utlåtanden. Vidare prövade nämnden 117 ärenden med ett eller flera läkarutlåtanden. Vid årsskiftet 2012/2013 fanns det 128 läkarärenden under pågående handläggning hos nämnden. Hanteringstiden för läkarärendena var under året i genomsnitt 10,7 månader.

Nämndens läkare avvek från bolagens förslag i drygt 41 procent av de lämnade utlåtandena. Av dessa föreslog läkarna en höjning av ersättningen i 24 procent och en sänkning i cirka 17 procent av fallen.

Bolagens hanteringstider

Nämnden sammanställer varje

år statistik som visar den tid som förflyter innan bolaget ger in ett ärende till nämnden. Den tiden utgör bolagens hanteringstid. I denna statistik ingår inte § 4-ärenden eller sambandsärenden.

Av de ärenden som bolagen gav in till nämnden under 2013 hanterades drygt 31 procent av bolagen inom en treårsperiod. Detta medförde att den totala hanteringstiden i cirka 68 procent av ärendena var längre än tre år. I drygt 15 procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år. I jämförelse med föregående år ökade således bolagens hanteringstider något.

Ombud

I cirka 65 procent av de ärenden som prövades under 2013 anlätades ett ombud, vilket är en minskning sedan föregående år.

Årsstatistik

1. Inkomna ärenden

	2013	2012
Under året inkomna ärenden	3363	3832
varav återkallade	20	20
varav återkallade läkarärenden	3	6

2. Prövade ärenden

	2013	2012
Prövade ärenden	3439	3943
varav bordlagda	154	129
varav beslut fattades om tillsvidareprövning	26	49
varav slutprövade	2296	2643
varav sambandsärenden	736	827
varav underhållsärenden	203	193
varav § 4-ärenden	894	1022
varav ärenden med inhämtade läkarutlåtanden	113	129
Antal personer som fick sitt ärende prövat	3143	3559

3. Antal sammanträden

	2013	2012
Antal sammanträden	186	214
varav med ensam ordförande	7	12

4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut

	2013	2012
Ärendebalans (ej läkarärenden)	914	890
Läkarärenden	128	89

Analys av beslut under redovisningsåret

A. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut

	2013		2012
	Antal	%	%
Samtliga ärenden			
Förslaget = beslutet	1829	71.4	70.0
Nämnden höjde < 10 %	211	8.2	9.0
Nämnden höjde 10-25 %	109	4.3	5.0
Nämnden höjde > 25 %	249	9.7	8.0
Nämnden höjde totalt	569	22.2	22.0
Nämnden sänkte	165	6.4	5.0
§ 4-ärenden (ej obligatoriska)			
Förslaget = beslutet	375	14.6	83.0
Nämnden höjde < 10 %	16	3.6	4.0
Nämnden höjde 10-25 %	6	1.3	1.0
Nämnden höjde > 25 %	44	9.8	8.0
Nämnden höjde totalt	66	14.7	13.0
Nämnden sänkte	8	1.8	1.0
Samband: förslaget = beslutet	500	94.7	91.8
Samband: beslutet positivt	28	5.3	8.2
Ärenden med inkomstförlust			
Förslaget = beslutet	1585	78.2	77.0
Nämnden höjde < 10 %	87	4.3	6.3
Nämnden höjde 10-25 %	60	3.0	3.6
Nämnden höjde > 25 %	191	9.4	8.0
Nämnden höjde totalt	338	16.7	17.9
Nämnden sänkte	104	5.1	4.3

B. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader

	2013		2012
	Antal	%	%
Samtliga ärenden			
1-9 %	801	36.2	32.5
10-14 %	705	31.8	37.0
15-19 %	312	14.1	14.0
20-49 %	397	17.9	16.4
>50 %	182	8.2	8.2

C. Ombud

	2013	%	2012
Prövade ärenden	3439		
varav ombud anlätades i	2182	65.1	66.4

D. Läkarärenden

	2013	2012
Antal beslut att hämta in läkarutlåtanden	152	124
Antal lämnade läkarutlåtanden	167	183
varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	98 (58.7 %)	110 (60.1 %)
varav ändring i för den skadade positiv riktning	40 (24.0 %)	34 (18.6 %)
varav ändring i för den skadade negativ riktning	29 (17.4 %)	39 (21.3 %)
Antal ärenden som av bolagen skickades till läkare via nämndens kansli	13	4

E. Nämndens hanteringstider 2013 (exkl. ärenden lämnade till nämndens läkare)

2013

Intervall, månader	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<2	208	6.6	208	6.6
2-<4	1411	44.5	1619	51.1
4-<6	1339	42.3	2958	93.3
6-<8	194	6.1	3152	99.5
8-<10	14	0.4	3166	99.9
>10	2	0.1	3168	100

Motsvarande siffror för år 2012

Intervall, månader	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<2	428	11.5	428	11.5
2-<4	2495	67.2	2923	78.7
4-<6	714	19.2	3637	98.0
6-<8	69	1.9	3706	99.8
8-<10	6	0.2	3712	100
>10	1	0	3713	100

2013

Kvartals- och årsvis hanteringstid	Genomsnittstid dagar	(månader)	Antal ärenden
Januari – mars	104.6	(3.5)	915
April – juni	115.3	(3.8)	698
Juli – september	125.2	(4.2)	597
Oktober – december	127.7	(4.3)	959
Januari – december	117.8	(3.9)	3169
Läkarärenden januari – december	321.5	(10.7)	108

Motsvarande siffror för år 2012

Kvartals- och årsvis hanteringstid	Genomsnittstid dagar	(månader)	Antal ärenden
Januari – mars	88.5	(3)	1035
April – juni	96.1	(3.2)	1012
Juli – september	99.4	(3.3)	564
Oktober – december	101.6	(3.4)	1102
Januari – december	96.1	(3.2)	3713

F. Bolagens hanteringstider 2013

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte s k § 4-ärenden och sambandsärenden.

Intervall, år	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<1	113	5.8	113	5.8
1-<2	212	11.0	325	16.8
2-<3	287	14.9	612	31.7
3-<4	310	16.0	922	47.7
4-<5	189	9.8	1111	57.5
5-<6	127	6.6	1238	64.1
6-<7	110	5.7	1348	69.8
7-<8	117	6.1	1465	75.8
8-<9	92	4.8	1557	80.6
9-<10	77	4.0	1634	84.6
<10	298	15.4	1932	100

Motsvarande siffror för år 2012

Intervall, år	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<1	135	5.5	135	5.5
1-<2	240	9.8	375	15.3
2-<3	306	12.5	681	27.8
3-<4	345	14.1	1026	41.8
4-<5	236	9.6	1262	51.4
5-<6	190	7.7	1452	59.2
6-<7	173	7.0	1625	66.2
7-<8	149	6.1	1774	72.3
8-<9	129	5.3	1903	77.5
9-<10	130	5.3	2033	82.8
<10	421	17.2	2454	100

**Sammanställning av statistik över hanteringstider 2013
för respektive försäkringsbolag**

Intervall	år <2		2-<3		3-<6		6-<10		>10		Totalt antal
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Bolag											
Aksam	4	10.3	6	15.4	15	38.5	10	25.6	4	10.3	39
Dina Försäkringar	4	16	9	36	7	28	5	20	0	0	25
Folksam	60	18.1	56	16.9	92	27.8	71	21.5	52	15.7	331
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	3	37.5	1	12.5	4	50	0	0	0	0	8
If Skadeförsäkring	52	15.9	54	16.5	131	40.1	58	17.7	32	9.8	327
Länsförsäkringar	76	16.4	44	9.5	118	25.5	106	22.9	119	25.7	463
Moderna Försäkringar	16	21.9	13	17.8	37	50.7	7	9.6	0	0	73
SalusAnsvar	6	17.1	1	2.9	11	31.4	10	28.6	7	20	35
Sveland Sakförsäkringar	0	0	0	0	9	81.8	2	18.2	0	0	11
Trafikförsäkrings- föreningen	21	20.8	16	15.8	30	29.7	25	24.8	9	8.9	101
Trygg-Hansa	42	12.3	57	16.7	99	29	77	22.6	66	19.4	341
Volvia	34	21.8	23	14.7	67	42.9	24	15.4	8	5.1	156
Övriga	7	31.2	7	31.2	6	27.3	1	4.5	1	4.5	22
Summa	325	16.8	287	14.9	626	32.4	396	20.5	298	15.4	1932

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm

www.trafikskadenamnden.se